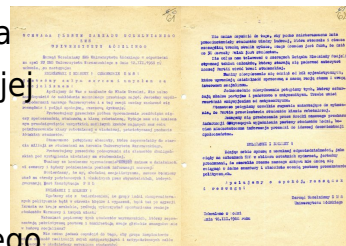

<http://marzec1968.pl/m68/mapa-1/6901,Lodz.html>
2019-09-17, 13:22

Łódź

W niedługim czasie po brutalnej akcji „sił porządkowych” na Uniwersytecie Warszawskim w dniu 8 marca informacje na jej temat dotarły do szerszego grona młodzieży akademickiej Łodzi. Niektórzy studenci postanowili zorganizować wiec solidarności z pobitymi w Warszawie kolegami. Do pierwszego większego spotkania doszło 11 marca w hallu biblioteki uniwersyteckiej. W zebraniu wzięło udział około 250 studentów, którzy wybrali delegację uprawnioną do dalszych rozmów z władzami. W gronie delegatów znaleźli się m.in. Jerzy Szczęsny i Andrzej Makatrewicz. Najważniejszym elementem tego spotkania, poza wyborem wspomnianej reprezentacji studenckiej, było podjęcie decyzji o zwołaniu w dniu następnym kolejnego wiecu.

Pełniący obowiązki rektora UŁ prof. Witold Janowski postanowił zapobiec eskalacji protestu i wydał odczytywany na każdych zajęciach apel o nieprzyłączanie się do zapowiadanego wiecu. Mimo presji ze strony władz uczelnianych pod gmachem biblioteki uniwersyteckiej zgromadziło się ponad tysiąc studentów oraz porównywalna grupa tzw. aktywu robotniczego. W trakcie manifestacji przyjęto rezolucję *Do społeczeństwa Łodzi*. Dokument wyrażał m.in. niezadowolenie z braku rzetelnej informacji na temat przebiegu wypadków w Warszawie. Domagano się w nim także ukarania winnych zjść w stolicy, równocześnie akcentując, że postawa młodzieży akademickiej nie jest wymierzona w podstawy ładu społecznego w Polsce. Pod koniec zebrania ustalono, że kolejny wiec odbędzie się za tydzień, po czym na apel funkcjonariuszy MO zebrani w okolicach biblioteki rozeszli się do domów.

W tygodniu rozdzielającym drugi i trzeci wiec studencki odbywały się w Łodzi mniejsze, niezwiązane z inicjatywą studencką, spontaniczne wystąpienia. W dniach od 14 do 16 marca nie przekraczające liczby 300 osób grupy młodych ludzi gromadziły się na Placu Wolności. Za każdym razem wiece kończyły się zdecydowanymi interwencjami ZOMO i

zatrzymywaniem „prowodyrów chuligańskich zajęć”.

19 marca młodzież zaczęła początkowo zbierać się w okolicach budynków Politechniki Łódzkiej. Kiedy jednak okazało się, że bramy wiodące na dziedziniec PŁ były zamknięte, postanowiono przenieść wiec ponownie w okolice BUŁ. W trakcie przemarszu przez ul. Piotrkowską, w okolicach siedziby łódzkiej prasy, doszło do demonstracyjnego palenia gazet i równoczesnego skandowania haseł wymierzonych w ówczesną politykę informacyjną władz. Wedle szacunkowych danych Służby Bezpieczeństwa w bezpośredniej okolicy budynku biblioteki uniwersyteckiej zgromadziło się około 2 tysięcy studentów i prawie 2,5 tysiąca przedstawicieli „aktywu robotniczego”. Przyjęto odczytaną przez Jerzego Szczęsnego rezolucję, w której zasadniczo powtórzono wcześniejsze postulaty młodzieży. Istotnym elementem wiecu stała się zapowiedź dwudniowego strajku okupacyjnego w budynkach łódzkich szkół wyższych. W trakcie spotkania z 19 marca, podobnie jak w przypadku protestu sprzed tygodnia, skoncentrowane w okolicach BUŁ „siły porządkowe” poprzestały jedynie na obserwowaniu zachowania wiecujących.

Zapowiadany strajk doszedł do skutku w dniach 21-22 marca i objął przede wszystkim część wydziałów Politechniki i Uniwersytetu oraz w mniejszym stopniu pozostałe uczelnie miasta. Po jego zakończeniu nastroje buntu wśród większości łódzkich studentów stopniowo wygasły. Przyczyniło się do tego w głównej mierze tymczasowe zawieszenie w prawach studentów większości liderów ruchu marcowego, ich przymusowe wysyłanie na ćwiczenia wojskowe oraz działania profilaktyczne łódzkiej SB, w tym np. aresztowanie Jerzego Szczęsnego, Brunona Kapali, Andrzeja Makatrewicza i Andrzeja Kowalskiego. Ostatnim akordem studenckiego Marca '68 były procesy wyżej wymienionych „marcowych wicherzycieli” we wrześniu i listopadzie 1968 roku.

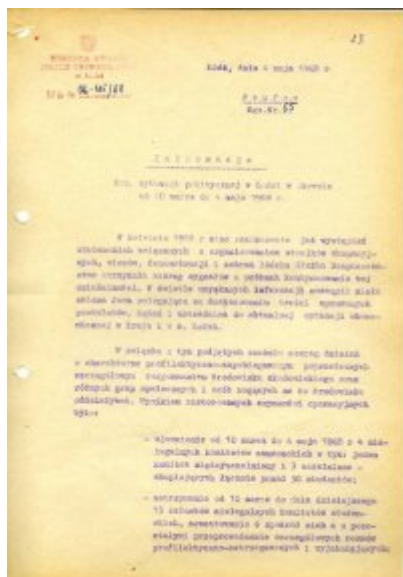
Andrzej Czyżewski

Powiązane informacje

[Protesty studenckie](#)

[Informacje, sprawozdania, notatki dot. wydarzeń w marcu 1968 r. w Łodzi \(wybrane dokumenty\), IPN Ld PF 10/841.](#)

[Informacja I Zastępcy Komendanta Miejskiego MO ds. Bezpieczeństwa w Łodzi, płk. Leona Chruślińskiego z dn. 04.05.1968 r. dot. sytuacji politycznej w Łodzi w okresie od 10 marca do 4 maja 1968 r.](#)